
Sprawozdanie z działalności Towarzystwa : Sprawozdanie z Działalności Wydziałów : Wydział V nauk lekarskich

---

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 54, 184-188

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

b) Sprawozdania z czynności organizacyjnych

W okresie sprawozdawczym odbyło się na Wydziale jedno Ogólne Zebranie członków Wydziału w dniu 28 maja 1991 r. Poświęcone ono było przyjęciu nowych członków. W zebraniu wzięło udział 10 członków Wydziału. Ze względu na brak quorum zebranie odbyło się w drugim terminie.

Członkami Komisji Skrutacyjnej zostali: – prof. dr Andrzej Paszewski, – prof. dr Tadeusz Traczyk oraz – prof. dr Włodzimierz Zagórski.

O przyjęcie na członka korespondenta Wydziału, prof. dr Bronisława Cymborowskiego wnioskowali prof. dr Henryk Sandner oraz prof. dr Bogdan Czapliński. W głosowaniu tajnym wszystkie głosy były pozytywne.

O przyjęcie na członka korespondenta Wydziału prof. dr Zdzisława Kajaka wnioskowali prof. dr Henryk Sandner oraz prof. dr Bogdan Czapliński. Dorobek naukowy kandydata przedstawił prof. dr Henryk Sandner. W głosowaniu tajnym 7 głosów było pozytywnych, 3 głosy były nieważne.

O przyjęcie na członka korespondenta Wydziału doc. dr Lecha Zwierzchowskiego wnioskowali prof. dr Ludmiła Bassalik-Chabielska oraz prof. dr Andrzej Paszewski. Dorobek naukowy kandydata przedstawił prof. dr A. Paszewski. W głosowaniu tajnym 9 głosów było pozytywnych, 1 osoba wstrzymała się od głosu.

W wyniku przeprowadzonych wyborów prof. Bronisław Cymborowski, prof. dr Zdzisław Kajak oraz doc. dr Lech Zwierzchowski zostali wstępnie przyjęci na członków korespondentów TNW.

Przyjęcie nowych członków do Wydziału IV zostało następnie, w dniu 25 listopada 1991 r., potwierdzone pozytywnym głosowaniem przez Ogólne Zebranie członków Towarzystwa.

Wydział w dniu 12 grudnia 1991 r. liczył więc 41 członków, w tym 33 członków zwyczajnych i 8 korespondentów. W czasie sprawozdawczym, 21 lutego 1991 roku, zmarł 1 członek zwyczajny, prof. dr Włodzimierz Kuryłowicz. W okresie tym przyjęto 3 członków korespondentów.

Wydział V nauk lekarskich

Przewodniczący: Kazimierz Dux (czł. zw.)

Sekretarz: Paweł Grieb (czł. koresp.)

Wydziałowy Zespół Redaktorów: Tadeusz Dzierżykray-Rogalski (czł. zw.),
Andrzej Śródka (czł. koresp.)

*a) Sprawozdanie z działalności naukowej**

W okresie objętym sprawozdaniem Wydział odbył 15 posiedzeń naukowych poświęconych różnym aspektom nauk medycznych. Prelegentami byli

* Zamiast sprawozdania rocznego kierownictwo Wydziału przedstawiło sprawozdanie ogólne z działalności w okresie kadencji 1989-1991.

członkowie Wydziału – i tylko w jednym przypadku osoba spoza naszego grona. Dwie sprawy są przy tym godne uwagi. Po pierwsze, kierownictwo Wydziału napotykało w trakcie kadencji na rosnące problemy z zapewnieniem prelegentów na zebrania naukowe Wydziału. Po drugie, mimo iż zebrania dotyczyły zagadnień ważnych i aktualnych, a ich poziom był bardzo wysoki, mimo iż zawiadomienia o każdym zebraniu były z wyprzedzeniem rozsyłane do wszystkich członków Towarzystwa, frekwencja była niska, nigdy nie przekraczała kilkunastu, a w niektórych przypadkach kilku osób. Byli to przy tym w dużej części członkowie-seniorzy. Skłania to do wniosku, że większość członków Wydziału nie bierze udziału w jego działalności naukowej.

W wielu przypadkach prelegentami na Zebraniach Wydziałowych byli nowo wybrani członkowie Towarzystwa – chociaż są tacy członkowie, którzy nie tylko nigdy nie wygłosili wykładu, ale nawet ani razu nie uczestniczyli w zebraniu naukowym Wydziału. Wydaje się, iż może to być konsekwencją nieco mechanicznej procedury wyboru nowych członków. Pod rozważę nowemu kierownictwu Wydziału poddajemy więc propozycję, aby wprowadzić jako regułę powierzania wykładów na naszych posiedzeniach nie nowo wybranym członkom, lecz osobom których kandydatury mają podlegać głosowaniu. Wygłoszenie wykładu przez osobę kandydującą na członka umożliwiłoby bliższe zapoznanie się członków Wydziału z kandydatem przed głosowaniem i uczyniłoby głosowanie aktem mniej mechanicznym. O ile wiemy, żaden z Wydziałów Towarzystwa nie stosuje obecnie takiej praktyki – ale jest ona, być może, warta upowszechnienia, a nawet włączenia do statutu.

Wydział, a właściwie jego kierownictwo wzięło aktywny udział w zorganizowaniu cyklu dwóch zebrań interdyscyplinarnych, czyli międzywydziałowych, poświęconych zagadnieniu nowych źródeł energii. Zebrania te odbyły się w dniach 20 marca i 19 kwietnia 1990 r. i zdecydowanie uznać je należy za niezwykle istotne wydarzenia w działalności nie tylko naszego Wydziału, ale i całego Towarzystwa. Nasz udział w organizacji tych zebrań związany był z trwającą w owym czasie w naszym kraju burzliwą dyskusją na temat przyszłości budowy elektrowni atomowej w Żarnowcu. Jak pamiętamy, zasadniczymi argumentami przeciwników kontynuowania tej budowy były przede wszystkim argumenty o zagrożeniu zdrowotności społeczeństwa przez energetykę atomową, które w świetle danych przedstawionych na wspomnianych zebraniach należało jednoznacznie uznać za bałamutne. Zebrania na temat nowych źródeł energii są przykładem, że życie naukowe Towarzystwa może dotyczyć również spraw, wokół których w danej chwili skupia się uwaga społeczeństwa. Omawianie zagadnień istotnych i interesujących dla społeczeństwa winno zapewne być szerzej prezentowane, np. za pośrednictwem środków masowego przekazu, czasopism popularno-naukowych, itp. Projekty takich działań w kierunku szerokiej opinii publicznej były co prawda kilkakrotnie dyskutowane na zebraniach Zarządu Towarzystwa, jednak żadne konkretne działania w tym zakresie nie zostały podjęte.

Kierownictwo Wydziału zaproponowało, iż Wydział w najbliższym czasie zorganizuje kolejne zebranie interdyscyplinarne na temat stanu zdrowia naszego społeczeństwa. Inicjatywę tę pozostawiamy do realizacji naszym następcom.

W mijającej kadencji Wydział nie osiągnął niestety sukcesów w działalności wydawniczej, mimo iż jego kierownictwo starało się stworzyć możliwości w tym zakresie, m.in. poprzez nawiązanie kontaktu z Fundacją Upowszechniania Nauki. Zagadnienie to wymaga szerszej dyskusji, w której winni zabrać głos członkowie Wydziału, którzy podjęli się organizacji tej działalności.

Na zakończenie pragniemy zauważyć, że funkcjonowanie Wydziału w mijającej kadencji oparte było w zasadzie wyłącznie na aktywności Przewodniczącego i pomagającego mu Sekretarza, a wyrazem aktywności ze strony członków Wydziału było co najwyżej regularne uczestniczenie w zebraniach naukowych. Członkostwo Towarzystwa Naukowego Warszawskiego jest bezspornie dużym honorem naukowym. Pytaniem godnym przedyskutowania jest, czy z honorem tym winny wiązać się także jakieś obowiązki, a jeśli tak – to jakie mogłyby one mieć charakter? Czy zagadnienie to może być rozwiązane metodami formalnymi, czy też raczej należałoby położyć nacisk na bardziej wnikliwe rozpatrywanie kandydatur na członków Wydziału, aby ustrzec się wybieraniu do naszego grona osób, które nie są zainteresowane w czynnym udziale w pracach Towarzystwa? Czy też może należy przyjąć do akceptującej wiadomości, że są i będą tacy członkowie Wydziału, których wystarczająco usatysfakcjonuje sam fakt, że zostali wybrani do tak prestiżowego Towarzystwa, jakim jest Towarzystwo Naukowe Warszawskie?

b) Sprawozdanie z czynności organizacyjnych

Na wniosek kierownictwa Wydziału ustępującej kadencji (1986-1988), Ogólne Zebranie Członków Wydziału wybrało w dniu 24 listopada 1988 roku Kierownictwo Wydziału na okres nowej kadencji (1989-1991), określając jednocześnie dzień 1 stycznia 1989 roku, jako początek działania nowego kierownictwa Wydziału. Na zebraniu tym dokonano wyboru prof. Kazimierza Duxa na przewodniczącego Wydziału i prof. Witolda Karczewskiego na sekretarza Wydziału.

W tym okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana Sekretarza Wydziału. Wybrany na tę funkcję na Zebraniu Sprawozdawczym Wydziału na początku kadencji prof. Witold Karczewski złożył w rok później rezygnację, wywołaną powierzeniem mu funkcji Prezesa Towarzystwa Popierania i Krzewienia Nauk. W dniu 16 listopada 1989 r. Wydział przyjął rezygnację prof. Karczewskiego i wybrał na Sekretarza Wydziału doc. Pawła Grieba.

Przewodniczący i kolejni dwaj Sekretarze Wydziału brali aktywny udział w Posiedzeniach Zarządu Głównego Towarzystwa, w którym Wydział reprezentowali ponadto prof. Górnicki jako wiceprzewodniczący Zarządu i Przewodniczący Komisji Nagród, oraz prof. Rużyło jako Przewodniczący Komisji Wy-

dawnictw. Istotną sprawą, którą udało się nam (nie bez pewnych problemów) załatwić, była praktyczna realizacja uchwały Prezydium Polskiej Akademii Nauk o tym, iż członkowie naszego Towarzystwa mają na równi z członkami PAN uprawnienia do członkostwa dwóch wybranych Komitetów Naukowych PAN. Z przywileju tego mogli skorzystać ci z nas, którzy nie są członkami Akademii.

Zgodnie ze statutem Towarzystwa Wydział liczyć może łącznie 60 aktywnych członków, w tym 40 członków zwyczajnych i 20 członków korespondentów. W zakres tego limitu nie wchodzi członkowie seniorzy, to znaczy członkowie Wydziału, którzy przekroczyli wiek 70 lat.

Na początku kadencji Wydział liczył łącznie 53 członków, w tym 18 członków seniorów, 23 członków zwyczajnych i 12 członków korespondentów.

W trakcie okresu sprawozdawczego zmarło czterech członków Wydziału, a mianowicie:

2 maja 1991 r. zmarł Piotr Kubikowski, członek zwyczajny Wydziału, emerytowany profesor farmakologii Akademii Medycznej w Warszawie, założyciel i pierwszy dyrektor Instytutu Leków, współorganizator reaktywacji naszego Towarzystwa w 1981 r. i były przewodniczący naszego Wydziału;

4 sierpnia 1991 r. zmarł Władysław Rusiecki, członek zwyczajny Wydziału, emerytowany profesor chemii toksykologicznej Akademii Medycznej w Warszawie, współorganizator Wydziału Farmaceutycznego i były kierownik Zakładu Chemii Toksykologicznej Instytutu Biofarmacji tejże Akademii;

dnia 17 grudnia 1991 r. zmarł Ignacy Wald, członek korespondent Wydziału, profesor neurologii i genetyki Akademii Medycznej w Warszawie, współtwórca Instytutu Psychiatrii i Neurologii, twórca i wieloletni kierownik Zakładu Genetyki tegoż Instytutu;

w styczniu b.r. zmarł Józef Towpik, członek rzeczywisty Wydziału, profesor dermatologii i wenerologii Akademii Medycznej w Warszawie, były dyrektor naukowy Instytutu Dermatologii, a następnie dyrektor Instytutu Wenerologii tejże Akademii.

W trakcie okresu sprawozdawczego Wydział trzykrotnie głosował nad przyjęciem nowych członków. W dniu 24 listopada 1989 r. Wydział wybrał dotychczasowego członka korespondenta prof. Bogusława Żernickiego na członka zwyczajnego, prof. Marię Kopeć na członka zwyczajnego, oraz ośmiu nowych członków korespondentów, tj. doc. Andrzeja Borówkę, prof. Jana Doroszewskiego, doc. Pawła Grieba, prof. Witolda Gumułę, doc. Andrzeja Śródkę, oraz profesorów Jana Tatonia, Tadeusza Tołłoczkę i Ignacego Walda. W dniu 15 lutego 1990 r. Wydział wybrał na członków korespondentów doc. Marka Kowalczyka, oraz profesorów Bogdana Pruszyńskiego, Alfreda Sicińskiego i Jana Ryżewskiego. Wreszcie w dniu 2 października Wydział wybrał na członka zwyczajnego prof. Helenę Nielubowiczową i na członka korespondenta prof. Barbarę Dąbrowską. Wybory wydziałowe zostały następnie zatwierdzone na kolejnych Ogólnych Zebraniach Członków Towarzystwa.

Po uwzględnieniu wyżej podanych zmian w składzie osobowym Wydziału, a także upływu czasu, w wyniku którego niektórzy członkowie aktywni na początku kadencji przeszli do grona członków seniorów, pod koniec kadencji Wydział liczy 64 członków, a w tym 25 członków seniorów, 20 członków zwyczajnych i 19 członków korespondentów. Podkreślić więc należy, iż w trakcie kadencji wyraźnemu zwiększeniu uległa liczba członków seniorów, natomiast liczba członków zwyczajnych Wydziału wynosi jedynie połowę limitu. Jednocześnie jednak liczba członków korespondentów uległa wyraźnemu zwiększeniu i do górnego pułapu limitu brakuje tylko jednej osoby. Należy przy tym wspomnieć, że została już zgłoszona kolejna kandydatura na członka korespondenta, a mianowicie kandydatura doc. Andrzeja Członkowskiego. Kandydatura ta będzie mogła zostać poddana pod głosowanie na jednym z najbliższych zebrań Wydziału.

Przyczyną zwiększenia liczby członków korespondentów i jednoczesnego zmniejszenia liczby członków zwyczajnych było po pierwsze przestrzeganie zasady, iż nowo wybrany członek Towarzystwa winien w zasadzie być wybierany na członka korespondenta (od tej zasady Wydział odstąpił jedynie w dwóch szczególnie uzasadnionych przypadkach), a po drugie to, że w okresie sprawozdawczym jeden tylko członek korespondent został wybrany na członka zwyczajnego. W konsekwencji wybory nowych członków Wydziału będą możliwe albo poprzez wybór od razu na członka zwyczajnego, czyli przy złamaniu zasady przyjętej w obecnej kadencji, albo pod warunkiem uprzedniego wyboru niektórych dotychczasowych członków korespondentów na członków zwyczajnych.

Wydział VI nauk technicznych

Przewodniczący: Anatol Gosiewski (czł. zw.)

Sekretarz: Maciej Grabski (czł. zw.)

Wydziałowy Zespół Redaktorów: Andrzej Horodecki (czł. zw.), Wiesław Seruga (czł. zw.)

a) Sprawozdanie z działalności naukowej (brak tekstu)

b) Sprawozdanie z czynności organizacyjnych (brak tekstu)